UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

cognoſcere proprietarium,& dominum fructuarij in
dominum,& proprietarium,tũc proprietarius,& do-
minus poteſt contra impedientem agere utili inter-
dicto uti poſſidetis,quia ex moleſtatione,& turbatio-
ne facta fructuario uidetur ẽt dominus in ſua poſſeſ-
ſione turbari,ita dicit Bar.in d.l.1.in fin. ff.uti poſſid.
& ita uoluit glo.in l.3.ff.de ui,& ui arma.& in d. l.uni-
ca.C.uti poſſid.& hoc modo debet intelligi tex. in l.
ſi.ff.uti poſſid. Sed in terminis noſtris Hieronymus,
& alij de Aſtis perſonas poſitas à dominis Canonicis
impediuerunt,& prohibuerunt, non ut recognoſce-
rent canonicos ut proprietarios, & dominos illius iu
ris,immò expreſsè denegarũt canonicos ius aliquod
in loco habere,ergo ipſis dominis Canonicis ex hoc
cõpetiit utile interdictum uti poſſidetis:& hæc eſt ꝓ-
pria intentio Bar.in locis proximè pręallegatis.¶Nõ
obſtat,q' interdictũ uti poſſidetis datur ſolũ poſſidẽ-
20 ti,uel quaſi,ut ſupra dictũ eſt,ſed † ille,qui patitur aliũ
uti quaſi poſſeſſione iuris ſui,& negligit illa uti amit
tit quaſi poſſeſſionem iuris ſui,quia in his incorpora-
libus quaſi poſſeſſio non eſt aliud, niſi quidam uſus
cum patientia aduerſarij iuxta.l.quoties.la 2.ff.de ſer-
uitu.& l.2.C.eodem.ut hæc habentur per Barto.in d.
l.1.§.huius autem.in ulti.q.ff.uti poſſid.ergo domini
Canonici ex quo permiſerunt dictã do. Bernardinã
deiici,& poſtea ſua quaſi poſſeſſione, & iure in loco
prædicto uſi nõ fuerũt,dñr priuati ſua quaſi poſſeſſio-
ne,& conſequenter ꝯ dictũ Hieronymũ utili interdi-
cto uti poſſidetis agere non potuerunt: & hæc con-
firmantur ex nota.per Bar.in d.l.1.in princ.ff.de ui,&
ui arma.cum ſimilibus.ubi ſi conductor,uel colonus
fuerit de ſua poſſeſſione,uel quaſi deiectus,dominus
ẽt u'r deiectus,& priuatus,& ideò ipſi dño dat̃ interdi-
ctũ unde ui,ergo in caſu noſtro canonicis nõ potuit
interdictũ uti poſſidetis cõpetere. Quia reſpõdetur,
21 † omnia prędicta eſſe uera,& procedere,qñ expellẽs,
ſeu impediens,ultra ꝙ colonũ expelleret,ſeu impedi
ret,eẽt poſſeſſionẽ ingreſſus,ſeu poſſeſſione,uel qua-
ſi uti cœpiſſet,patiente eo,qui iuris,ſeu iuriſdictionis
proprietatem habebat,& ipſo uti iure ſuo negligẽte:
& ita propriè loquitur Bar.in d.§.huius autem.in ult.
q.Secus,ſi quis ſolum impediret,uel expelleret colo-
num,aut alium de poſſeſſione ad effectum ſolum, ut
illum turbaret in poſſeſſione,uel quaſi, & non ut ipſe
ingrederetur poſſeſſionẽ,uel quaſi, ſeu illa uteretur,
ꝗa tũc ex hoc domin',& ille,ꝗ poſſidebat, uel quaſi,
nõ priuatur poſſeſſionẽ,& ideò is,cuius nomine poſ-
ſidebatur,poteſt interdicto uti poſſidetis agere. Hęc
expreſsè colliguntur ex nota.per Innoc.in c.querelã.
de electio.dum loquitur de canonico, qui ab actu ele
ctionis per aliquem expellitur.& per Bart.in l.fina.ff.
uti poſſid.in ult.colum.& per glo.in d. l. unica. C. uti
poſſid.& in d.l.ſi duo.& optimè faciũt nota.per Bart.
in d.l.inde.ff.de itin.actuq; priua. Sed in caſu noſtro
Hieronymus expulit,& impediuit dominam Bernat
dinam cõductricem, & ſic colonum canonicorum,
& ipſe poſtea non fuit uſus illa quaſi poſſeſſione iuris
exigendi datium plateæ in dicto loco,ergo ex hoc do
mini canonici non poſſunt dici ſua quaſi poſſeſſione
priuati,ſed potius in ea turbati, & propterea eis cõpe
tiit utile interdictum uti poſſidetis, argum. nota. per
Bar.in d.l.inde.§.uti uideamus.& ad prædicta not.fa-
ciunt ea,q̃ ponit Bar.in d.l.1.§.huius aũt.in 1.q.ff. uti
poſſid.qui dicit,ꝙ quando poſſidens,uel quaſi per dif
famationem,aut factũ aliquod impeditur uti cõmo-
do ſuę poſſeſſionis,uel quaſi, ut ꝗa nõ reperiat labo-
ratores,ſeu colonos,uel aliter fructus,ſeu redditus iu
riſdictionis ſuæ recolligere,& percipere impediat̃, ei
tũc cõpetit interdictũ uti poſſidetis, ergo ex hoc poſ
ſeſſor uel quaſi nõ dr̃ ſua poſſeſſione priuari ꝑ iã dicta
quæ omnia in præſeſiti cauſa dominorum Canonicorum
de iure magis eſſe exiſtimaui. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Poſſeſſorium recuperandæ etiam pro recuperanda quaſi poſseſſione incorporalium competit.*

2 *Remedium,ſiue poſſeſſorium.c.reintegranda.3.q.1. competit non ſolum eiecto, & ſpoliato, ſed etiam hæredibus ſuis.*

3 *Interdictũ unde ui eſt odioſũ, & reſtrĩgibile, & ad hæredes trãſit.*

4 *Remediũ recuperãdæ.d.c.reintegrãda.eſt gñalis, & fauorabilius, ac in fauore aĩæ fundatũ, & propterea magis latè interp̃tãdũ.*

5 *Et eſt ceſſibile, & propterea ad hæredes tranſmisſibile.*

6 *Tranſmisſibile eſt id, quod eſt ceſsibile.*

7 *Remediũ recuperãdæ.d.c. reintegr. ẽt ſingulari ſucceſſori cõpetit.*

8 *Et datur hæredi, & ſingulari ſucceſsori nõ ſolũ actiuè,ſed ẽt paſſiuè; Et quibus, & contra quos detur.*

9 *Et non ſolum datur pro rebus eccleſiaſticis,ſed etiã prorecuperãda poſſesſione rerum prophanarum, & laicorum,uſque ad nu.14.*

10 *Et emanauit fauore animæ rationæ peccati euitandi.*

11 *Diſpoſitio reſpiciens animam,eiuſq; fauorẽ etiam laicos ligat, & inter illos ſeruanda eſt.*

12 *Cauſa recuperandæ poſseſsionis, uel quaſi bonorum, & iuriũ etiã eccleſiaſticorum cenſetur temporalis, & prophana, non autem eccleſiaſtica,nec ſpiritualis & ꝑ iudicẽ ẽt ſecularẽ cognoſci põt*

13 *Poſſeſſorium rei etiam eccleſiaſticę non eſt quid ſpirituale, ſed temporale.*

14 *Petitorium eſſe ſpirituale, & eccleſiaſticum, & poſſeſſorium eſse temporale reſpectu eiuſdem rei non eſt inconueniens.*

15 *Poſseſſorium, ſiue petitorium nõ datur contra habentem cauſam à principe pro re, quam princeps poſsidens, & ſuam eſſe putãs illi conceſsit, ſeu donauit.*

16 *Diſpoſitio l. omnes. & l.bene à zenone.C. de quadrien.præſcript. quando locum ſibi uendicet, & quando non.*

17 *Et de iure canonico etiam locum habet inter laicos cauſam à prin cipe habentes.*

18 *Princeps,ſeu fiſcus rem,quam donauit, poſſediſſe etiam cum bona fide prҿſumitur, quando donatarius eſt in illius poſſeſſione.*

19 *Princeps quòd ſine cauſa aliquem ſuo iure priuare non poſsit, & conceſsio ab eo facta ſine præiudicio iuris alterius intelligatur, limitatur, & declaratur.*

20 *Poſſeſſorio reſtituendę non agitur contra eum,qui iudicis, & ſuperioris auctoritate poſſeſſionẽ habuit; et multo magis,ſi auctoritate Papę n.22. & quid ſi auctoritas ſuperioris nõ legitimè, ſed ſcienter fuit interpoſita nume.23.*

21 *Iudex violentiam facere nõ videtur, & pro facto ſuo prҿſumitur, niſi de dolo argui poſsit.*

24 *Iuriſdictio ſi pluribus competat, quomodo illis, uel eorum alteri poſſeſſorium ad eam recuperandam competere poſsit.*

25 *Spolij uitiũ purgatur ex reuerſione rei ſine uitio ad dominum, qui fuerat ſua poſſeſsione ſpoliatus,uel ad ſuos hęredes, & nu.27.*

26 *Poſseſſoriũ reſtituendę.c. reintegr.3.q.1.ad quid fuerit inuentũ.*

28 *Iuriſdictio pluribus competens, qua ipſi prius ſpoliati fuerunt, ſi ab uno ex eis fuerit in totum aliquo modo recuperata,uel illa ad cũ ex beneficio principis ſit reuerſa,an alij cõtra ipſũ tanquã occupantem totam iuriſdiſtionem, & illius quaſi poſseſsionem reſpectu partium ſuarum poſseſsorio reſtitutorio agere poſsint.*

29 *In indiuiduis, & in iuriſdictione melior eſt conditio præoccupantis, & præocupando quis non dicitur ſpoliare.*

30 *Domum comunem pro indiuiſo cum alijs habens poteſt illã totam habitare, & illa tota uti,nec penſionẽ cęteris ſoluere tenetur.*

31 *Poſſeſſorio reſtitutorio.c. reintegranda.3.q.1. contra titulo poſſidentem agens quid articulare, & probare debeat.*

32 *In interdicto unde ui quid ad uictoriã obtinendam ſit probandũ;*

33 *Et contra quem illud detur.*

34 *Poſseſſorium reſtitutorium.c.ſępe.de reſtitu. ſpoliato. quando, & contra quem detur, & quid in eo ſit probandum, & quomodo ab interdicto unde ui differat.*

35 *Remedium.c. reintegranda.3.q.1. eſt generalius, & pinguius, quam ſint alia poſſeſsoria recuperandæ.*

36 *Nec datur contra poſsidentem cum titulo, & bona fide,qui cauſam ab actore non vitioſo habuit.*

37 Clandeſtinæ poſſeſſionis præſumptio tollitur ex titulo.
38 Poſſidere cũ bona fide dicitur, qui auctoritate ſuperioris poſſidet.
39 Agenti poſseſſorio recuperandæ in prophanis obſtat exceptio renunciationis, pacti, & ceſſionis ab ipſo etiam poſt ſpolium, & eiectionem factæ. Secus eſt in beneficialibus.
40 Remedio reſtitutorio. c. reintegranda. 3. q. 1. obſtat exceptio præſcriptionis annorum triginta & quadraginta.
41 Aduerſus præſcriptionem triginta annorum datur reſtitutio in integrum ex capite ignorantiæ.
Et an idem ſit in pręſcriptione quadraginta annorum, & longioris temporis.
42 Securitas pleniſſima eſse dicitur, quando etiam reſtitutio in integrum poſtulari non poteſt.
43 Pręſcribens tẽpore quadraginta annorum nullam moleſtiam pati debet.
44 Moleſtiam pati dicitur, qui iudicialiter uexatur.
45 Minor ratione ætatis etiam aduerſus præſcriptionem longiſsimi temporis reſtituitur.
Et an aduerſus pręſcriptionem quadraginta annorum. nu. 47.
46 Minor facilius, & maiori æquitate rõne ętatis reſtituitur, quam maior ratione abſentiæ, uel ignorantiæ ex clauſula illa generali ſi qua mihi iuſta cauſa uidebitur.
48 Reſtitutio quælibet ſiue à maioribus, ſiue à minoribus eſt infra quadriennium petenda.
49 Et quando, & quomodo quadriennium illud currere incipiat, maximè in reſtitutione aduerſus præſcriptionem.
50 Et quòd ignoranti non currat, & quid de illo deduci debeat.
51 Reſtitutio, quæ non daretur defuncto, non datur etiam hæredibus.
52 Præſcriptio triginta annorum, uel maior quando currat cõtra minorem, & illi noceat absq; ſpe alicuius reſtitutionis, & quando ſecus, & nume. 56.
53 Quid in præſcriptione, quæ cępit currere cum maiore, & ſimiliter cum maiore fuit finita.
54 Aduerſus præſcriptionẽ triginta annorũ, uel maiorẽ, quæ in abſentia currere cœpit, & fuit finita ĩ præſentia, nõ datur reſtitutio.
55 Reſtitutio an detur propter ignorantiam magis dubium eſt, quam propter abſentiam.

EPITOME.

Remedio, ſeu poſſeſſorio reſtituendæ agi non poſſe ad recuperandam quaſi poſſeſſionẽ iuriſdictionis contra eum, qui ex conceſſione ſibi à principe ſcienter facta, & illius auctoritate poſſidet, & qui eſt unus ex illis, quibus remedium reſtitutorium competere poterat, demonſtratur.

Remedium, ſeu poſſeſſorium reſtituendæ. c. reintegranda. 3. q. 1. & aliud præſcriptione triginta annorum tolli.

Et aduerſus præſcriptionem quadraginta annorũ reſtitutionẽ in integrũ ex capite ignorantiæ nõ dari.

Et ſi aduerſus præſcriptionẽ triginta annorum reſtitutio daretur ex capite ignorantiæ, uel ex illa clauſula, ſi qua mihi iuſta cauſa uidebitur, infra quod tempus ea peti debeat, & quãdo illud tempus currere incipiat, hic oſtenditur.

CONSILIVM LVI.

IN cauſa reſtitutionis, & recuperandę quaſi poſſeſſionis iuriſdictionis quorundam locorum per quoſdam Nobiles de Lambertinis cõtra Comitẽ Corneliũ de Lambertinis mota, de quatuor principaliter eſt agendum. Primum eſt, utrum contra præfatum Comitem Cornelium agentes potuerint poſſeſſoriũ recuperandæ intentare ex prætenſa ſpoliatione, occupatione, ſeu inuaſione dictæ iuriſdictionis. Secundũ eſt. Vtrum ipſis agentibus obſtet præſcriptio quadraginta annorũ, & ultra. Tertiũ eſt, utrum dicti agentes ſint in integrum aduerſus huiuſmodi præſcriptionẽ decurſam reſtituendi. Quartum eſt, poſito locũ eſſe
reſtitutioni in integrum, quando tempus illã petẽdi
currere incipiat. ¶ Quoad primũ uidetur dicendũ ip-
ſis agentibus competere remedium recuperãdæ poſ-
1 ſeſſionis, quia † etiam pro recuperanda quaſi poſſeſ-
ſione incorporalium competit poſſeſſorium recupe-
randæ, ut habetur per Innoc. Ioan. Andr. domi. Ant.
Ioan. de Imol. Abb. & alios in c. querelã. extra de ele-
ctio. c. accedens. il 1. ibiq; Abb. Ant. & alii extra ut li-
te non conteſtata. & per Bar. in l. 3. §. unde ui. ff. de ui
2 & ui arma. Præterea † hoc remedium recuperandæ
poſſeſſionis, de quo in c. reintegranda. 3. q. 1. quod eſt
magis generale, datur, & competit nõ ſolũ eiecto, ſeu
ſpoliato, ſed ẽt hæredibus ſuis, & hoc ita probatur, quia
3 † interdictũ unde ui, quod eſt odioſum, & reſtringibi-
le, ut in c. cum ad ſedem, & c. ſæpe. de reſti. ſpolia. tran-
ſit ad hæredes. l. 3. ĩ fi. ff. de ui, & ui arma. ergo & hoc,
4 † quod eſt magis generale, & fauorabile fundatũ in
fauore aĩæ, ut pulchrè ponit Ant. in d. c. ſæpe, & conſe-
quenter magis latè interpretandũ iuxta not. per Bar.
in authen. ſacramenta puberum. C. ſi aduer. uend. & per
Ioan. And. in c. ex tenore qui fil. ſint legit. & arg. l. eo
modo. ff. de cõdi. & demon. debet ad hæredes ſpoliati
trãſire, & facit tex. cũ ibi not. in d. c. cũ ad ſedẽ, ubi in-
terdictũ unde ui, quod ſolũ datur contra ſpoliantem,
uel mandantem, uel ratum habentẽ, competit hæ-
redi ipſius ſpoliati, ut ſupra, igitur remediũ. d. c. rein-
tegranda, qđ eſt magis generale, ut dictum eſt, hæredi
5 magis competere poterit. Rurſus † hoc remedium eſt
ceſſibile, tum quia mere perſonalia ſunt ceſſibilia. l.
d ãni. §. ſi is, & §. emptor. ff. de damno infec. tũ quia per-
ſonalia in rẽ ſcripta, quale dici poteſt eſſe hoc reme-
diũ, ex quo ꝯ quẽlibet poſſeſſorẽ cõpetit ad tradita per
gl. in sũma 3. q. 1. & infra dicetur, ſunt ceſſibilia, & in
ſingularẽ ſucceſſorẽ tranſeunt, ut habetur plenè in l.
ſi tertius. §. ſi quis prius quã. ff. de aqua. pluuiæ arcẽ.
tex. unde ſiue dicamus hoc remediũ eſſe mere perſo-
nale, uel melius eſſe in rẽ ſcriptũ, ſequitur, q ceſſi-
bile, ergo infert ẽt, ꝙ ſit ad hæredes tranſmiſſibile, quia
6 † qđ eſt ceſſibile, eſt trãſmiſſibile, arg. l. ex pluribus. &
ibi Bar. ff. de admin. tut. Infertur ẽt ex prædictis, quod
7 † huiuſmodi remedium competere poteſt non ſolum
hæredi, & uniuerſali ſucceſſori, ſed etiam ſingulari,
prout tenet inſignis pręceptor meus Socinus in l.
8 quæ nobis in fin. 2. q. princip. ff. de acq. poſſ. Et traſi-
tur illis non ſolũ actiuè, ſed etiam paſſiuè tranſit in
hæredes, & ſingulares ſucceſſores, ad quos res non
cum bona fide tranſiuiſſet, quoniam cõtra quẽcunque
poſſeſſorem cõpetit, ut eſt gl. no. in ſumma. 3. q. 1. in
c. ſæpe. cum gl. ibique Anto. & alii, gl. & doct. in c. 1.
de ordin. cognit. c. bonę memorię. de appella. Innoc.
Hoſt. Ioan. Calder. Ioan. de Ligna. d. Ant. Io. de Imo.
Abb. & alii poſt gl. in d. c. cum ad ſedẽ. & Anto. & Io.
de Imo. in d. c. ſępe. & ita tenent Arch. & Do. in d. c. re-
integranda, Rom. Soc. & Moder. in d. l. rem. quæ no-
bis. Gofre. & Hoſt. in ſumma. de reſti. ſpolia. Lap.
allegatione. 52. incip. Lętatus ſum, Pau. de Caſtr. in l.
& ideò. §. 1. ff. de condict. furti. & probatur in d. c. rein-
tegranda. dum dicitur ibi per quaſcunque cauſas in-
iuſtas, & ſic tex. ille præſupponit generaliter remedium
illud competere quibuſcunque amittentibus poſſeſ-
ſionem ſuam ex cauſa iniuſta, hoc eſt abſque culpa,
facto, & negligentia ſua, & conſequenter cõtra quoſ-
cunque, qui ex quacunque cauſa rem poſſiderẽt. Præ-
terea ille tex. in d. c. reintegranda reſpectu perſonarum,
contra quas illud remedium competere poteſt, lo-
quitur imperſonaliter, ergo generaliter contra quoſcunque
poſſeſſores competere poterit, argumento nota. per
Pau. de Caſtr. in l. ſi poſt diuortium. ff. ſolu. matrim.
& tex. in c. cum eccleſia. 3. q. 2. ibi ab eius æmulis, &
à quibuſcunque aliis, per quem textum apparet hoc
remedium

remedium dari generaliter, & indiſtinctè contra om
9 nes,& quoſcunque poſſidentes. Item † ſecundum ma
gis communem opinionem hoc poſſeſſorium datur
non ſolum pro rebus eccleſiaſticis, ſed etiã pro recu-
perãda poſſeſſione rerum prophanarum, & laicorũ,
quicquid ſenſerit gl. in d. c. cum ad ſedem. quã ſequũ
tur Io. Cald. Abb. & Ioan. de Imo. ibi, & Ioan. de Lig.
& Abb. in d. c. ſæpe. & Lap. in d. allegatio. 52. & plures
alii. Et hanc opinionem magis communem, prout il
lam magis communem, & in practica obſeruandã eſ
ſe atteſtatur Ioã. de Imo. in d. l. rem, quæ nobis. ſequũ
tur D. Anto. in d. c. cum ad ſedem. Roman. Aret. Bar.
Imo. & Alex. in d. l. rẽ, quę nobis. & Bar. ĩ l. ſi coloni. C.
de agrico. & cenſi. lib. 11. qui ad hoc allegat Inn. qui
hoc ſequutus fuit in d. c. ſępe. & ibi Ioan. And. & Do.
Anto. Angel. in conſil. 157. in prædicta qõne, & Alex.
in conſi. 51. uol. 1. & in pluribus aliis conſiliis. Et hæc
opinio magis communis, quę ſecundũ Ioã. de Imol.
10 eſt in practica obſeruanda, ita ſuadetur. Nam † diſpoſi
tio d. c. reintegrãda. emanauit fauore animæ ratione
peccati euitandi, ne quis cum aliena iactura locuple
taretur contra naturalem æquitatem, arg. l. nam hoc
natura. ff. de condic. indebi. ut uolunt D. Anton. in d.
11 c. ſæpe. ergo † illa diſpoſitio ẽt inter laicos eſt ſeruãda,
tum quia in eis pariter eadem peccati ratio militat,
arg. c. translato. de conſti. & c. nulli ibi. & maximè il-
los & c. 3. q. 1. & c. fi. de præſcriptio. tum quia ex quo
illa diſpoſitio reſpicit animam, eiuſque fauorẽ, debet
etiam laicos ligare iuxta not. per gl. in c. poſſeſſor. de
12 reg. iur. in 6. Præterea † cauſa recuperandæ poſſeſſiõis
uel quaſi bonorum, & iurium ẽt eccleſiaſticorũ dici-
tur, & cenſetur temporalis, atque prophana, non aũt
eccleſiaſtica adeò, ꝙ etiam per iudicem ſecularẽ co-
gnoſci poteſt, ut eſt de mente Vincen. ueluti refert
Ioan. And. in c. fi. extra de iudi. & ibi Do. Anto. qui re-
fert Arch. & Inn. ita tenere, & pro hoc adduco tex. no
tab. ubi uidetur caſus, in c. 2. de ordin. cognit. Nam
13 † poſſeſſorium etiam rei eccleſiaſticæ non eſt quid ſpi
rituale, ſed temporale, ut dicit Archidiac. in c. 1. de re
ſtitu. ſpoliato. in 6. & Card. Zabarel. in clem. diſpẽdio
ſam. de iud. & Guiel. de monte Laud. in cle. 1. de cau.
poſſeſ. & proprie. & eſt bona gl. in c. literas. de iuram.
14 calum. Nec † eſt inconueniens, ꝙ reſpectu eiuſdẽ rei
petitorium ſit ſpirituale, & eccleſiaſticum, & poſſeſ-
ſorium ſit temporale, cum petitorium, & poſſeſſoriũ
nihil inter ſe commune habeãt. l. naturaliter. §. nihil
commune. ff. de acquir. poſſeſ. & facit etiam tex. in c.
cauſam. qui fil. ſint legit. & ita conſuluit Guid. Pap.
cõſ. 78. incip. circa proceſſũ, in quo uẽtilatur &c. Sed
remediũ d. c. reintegranda prouidet ſolũ ſuper poſſeſ
ſorio recuperandæ poſſeſſionis bonorũ eccleſię, qđ
poſſeſſorium eſt prophanum, & temporale, & per iu-
dicẽ ſecularem cognoſci poteſt, ut ſupra, ergo illud
remedium etiam inter laicos, & ſuper rebus tempo-
ralibus laicorum locum habebit, quia ratio diuerſita
tis non apparet, cum in utroque caſu dicatur merè tẽ
porale, & non magis ſpirituale in uno, quàm in alio
caſu, ergo idem ius erit in utroque, arg. l. à titio. ff. de
uerbo. oblig. Ex prædictis itaque uidetur concluden
dum remedium iſtud recuperandæ poſſeſſionis pro
parte dictorum nobilium de Lambertinis benè con-
tra pręfatum comitem Cornelium fuiſſe intentatũ.
¶His tamen omnibus non obſtantibus, contrarium
in caſu noſtro uerius eſſe arbitror, ꝙ contra comitẽ
Cornelium prædictum remedium recuperandæ poſ
ſeſſionis intentari non potuerit. Ad quod dicendum
15 moueor primo, cõſiderando, † quòd præfatus comes
Cornelius iuriſdictionem, & illius quaſi poſſeſſionẽ
in dictis locis obtinuit ex gratia, & conceſſione ſi-
bi facta à Reuerendiſ. tunc Legato de latere, & ſucceſ
ſiuè à Sanctiſſ. D. N. Papa ex titulo donationis ſibi fa-
ctæ: quo fit, ut cũ ipſe habuerit cauſam à Papa, & ſic à
Principe, dicatur tutus ab omni actione, & remedio
ſiue petitorio, ſiue poſſeſſorio, quæ, & quod alteri ter-
tio pro dicta iuriſdictione, ſeu illius quaſi poſſeſſione
uendicanda, uel recuperanda competeret. arg. l. om-
16 nes. & l. benè à zenone. C. de quadri. præſcrip. † cuius
diſpoſitio vendicat ſibi locũ, quãdo ſuperior, & prin-
ceps conceſſiſſet rem, quã putabat eſſe ſuam, & poſſi-
debat, ꝑut in terminis noſtris putauit, & credidit Re-
uerendiſ. Legatus, & Sanctiſſ. D. Papa, qui iuriſdictio
nẽ huiuſmodi, & eius quaſi poſſeſſionem incamera-
tam, & fiſco Bononiæ applicatã inuenit, quo caſu cũ
princeps putauerit rẽ eſſe ſuã, uel fiſci, & illam poſſi-
deret, cõceſſio ab eo alteri facta irreuocabiliter tenet
ad tradita ꝑ gl. in l. 2. C. de alien. rerũ com. & ĩ l. unica.
C. de aliena. rerũ fiſca. cũ priua. lib. 10. Secus autem, ſi
res tpe cõceſſionis fuiſſet penes alium tertiũ, qui rem
illã poſſediſſet, tũc. n. locũ non haberet diſpoſitio d. l.
benè à zenone. ut notab. uoluit Abb. in conſi. 3. in 17.
q. circa fi. & habetur per Bart. in l. fi. poſt princ. C. ſi cõ-
tra ius, uel vtil. pub. Iacob. de Aren. in l. 2. C. de cõmu.
rerũ alien. & eſt de mẽte Bald. in l. 1. in 2. col. C. de hæ
red. uel actio. uend. & in l. fi. C. ſi aduer. fiſ. Et Abb. in c.
penult. col. 9. uerſi. ego incipiam. de re iudi. dicit, ꝙ
d. l. benè à zenone. debet intelligi, quãdo princeps do-
nando traderet rẽ ſuã nõ ratione dominii, uel quaſi,
ſed ratione poſſeſſionis, ut clarè colligitur ex textu il-
lorum iurium, quæ præſuppponũt alteri priuato poſſe
ad rem illam competere rei uẽdicationẽ, uel hypothe
cariam, vel actionẽ perſonalẽ, uel aliud quodlibet re
medium, & ꝯñr ẽt poſſeſſorium cõtra fiſcũ, uel prin
cipẽ donãtẽ, qm̃ ſi princeps, aut fiſcus donet, & tradat
rẽ illã, quã ipſe poſſidebat, donatarius dicitur ab om-
ni actione tutus. Quãtuncunq; ergo dictis nobilibus
de Lambertinis reſpectu dictæ iuriſdictionis, & illius
quaſi poſſeſſionis cõpetere potuiſſet rei uendicatio,
ſeu quodlibet aliud remedium, & ſic poſſeſſorium ẽt
recuperandæ, tamen ex quo Papa dictam iuriſdictio-
nem, & illius quaſi poſſeſſionẽ comiti Cornelio do-
nauit, & tradidit, nõ potuit hoc remedio poſſeſſorio
cõtra ipſum comitem Cornelium agi per dicta iura,
17 † quæ etiam de iure canonico locum hẽt inter laicos
cauſam à principe habẽtes, ut eſt glo. not. ibiq; Abb.
& alii in c. 2. de rebus eccle. non alien. & faciunt not.
per Bart. in l. 1. in 2. colu. C. de hered. uel actio. uend.
18 Et † ex quo pręfatus comes Cornelius eſt in quaſi poſ
ſeſſione dictæ iuriſdictionis, præſumitur, prout e-
tiam facilè probari poſſet, quòd fiſcus, ſeu princeps,
qui donauit, fuerit in quaſi poſſeſſione, ac etiam in
bona fide. ut uoluit Bal. in d. l. fin. aliàs in l. 2. C. ſi ad-
19 uer. fiſ. Et † ſecundum prędicta declaratur illud quod
dici ſolet, quòd princeps ſine cauſa non poteſt ali-
quem iure ſuo priuare, quia in dubio conceſſio prin
cipis debet intelligi ſine præiudicio iuris alterius ter
tii, ut in l. 1. §. merito. & §. ſi quis à principe ff. ne quid
in loco pub. & argu. eorum, quæ habentur per Do-
ctor. in l. fin. C. ſi contra ius, uel util. pub. cum ſimil.
quoniam id non procedit, quoties princeps aliquid
pro ſuo poſſideret, & illud alteri donaret, uel alio
titulo in alium transferret, is enim eſſet adeò tutus,
quòd alius, qui in re illa ius habere prætenderet,
non poſſet aliquo remedio petitorio, uel poſſeſſo-
rio contra illum agere, ſed ſolum contra principem
infra quadriennium, ut in d. l. omnes. & in d. l. benè
à zenone. Ex quibus infertur, quòd per conceſſio-
nem, & donationem à principe factam præiudicium
alteri inferri nõ diceretur, quin actiones ſuas cõtra fi
ſcũ, vel principẽ cõcedẽtẽ, & donãtẽ poſſet intẽtare,
ut ſ. & habet per Sali. in d. l. 1. C. de hære. uel act. uẽd.

¶Secundo principaliter ꝙ contra præfatum comitē
Cornelium non potuerit hoc poſseſſorium recupe-
20 randæ intentari, ſuadere pōt, † nam ipſe auctoritate
ſuperioris,& Papę poſſeſsionē, ſeu quaſi dictæ iuriſdi
ctionis obtinuit, & ad illā fuit reſtitutus, ut in literis
apoſtolicis,ac ēt Reuerendiſsimi Legati continetur,
ergo contra eum poſſeſſorio reſtituendæ agi non po-
tuit,ut uoluit glo.in c.pręſentiū.7.q.1.dicens.nota,ꝙ
hoc capitulū ſemper ad hoc induci conſueuit,qꝰ ſpo-
liatus non poteſt contra illum agere poſſeſſorio reſti
tuendæ,qui à iudice poſſeſsionē habuit.c.notū.2.q.1.
21 † iudex enim uiolentiam facere non vr̄.c.1.23.q.2.&
l.3.ff.quod met.cau.nam ſemper pro facto ſuo præſu
22 mitur, niſi poſsit de dolo argui.c.hoc ēt.2.q.6. † quæ
rationes pariter,& multo magis militāt in Papa, arg.
c.ex ore.de priuileg.& eorū,quę uoluit Bal.in l.reſcri
pta.C.de precib.imper.offeren.& c.non nos.ibiq; gl.
40.diſtin.& benè faciunt ea, quæ habentur per Bal.in
conſi.348.& in conſi.350.in 1.lib.per Domini.in con
ſil.5.incipien.quia ſupra.& in conſi.136.do. Burgen-
ſis,& probatur in c.conſultationibus.per illum text.à
contrario ſenſu, ibique docto. & maximè Deci. in 4.
23 notabili.de offic.delega. Et † quamuis in hoc contra-
rium uelle uideantur domini de Rota in deciſ. 105.
ſub titu.de reſtit.ſpoliat.incip.auctoritas inter deciſio
nes Bellemeræ, uolentes auctoritatē ſuperioris non
tollere iudicium reſtitutoriū,quando ea non eſt legi-
timè interpoſita,per textū in l.iuſtè poſsidet. ff. de ac-
quir.poſ.cum ibi no.iuncta l.fin.C.ſi per uim,uel alio
modo,tamen ibi dicunt, ꝙ ubicunq; Papa, uel Prin-
ceps ſcienter ſuam interpoſuiſſet auctoritatē ēt ſine
cauſę cognitione,& non legitimè,tunc auctoritas il-
la operatur, ꝙ contra poſsidentē habentē cauſam à
Papa,uel à Principe non poſsit ad reſtitutionē poſſeſ-
ſionis agi,per nota à Petro, & Cyn.in l. meminerint.
C.unde ui,arg.l.quidam conſulebant. ff. de re iud. &
l.princeps. ff. de legib. Sed in caſu noſtro Papa habēs
ſcientiā de ſpoliatione, & priuatione quaſi poſſeſsio-
nis prædictæ iuriſdictionis dictorū nobilium de Lā-
bertinis,talem iuriſdictionē, & illius quaſi poſſeſsio-
nem comiti Cornelio conceſsit,ergo contra eū pro-
pter auctoritatem Papæ iudicio reſtitutorio agi non
poteſt. ¶Tertio principaliter hanc concluſionē con
firmo,& iudicio meo ſatis concludenter, p̄ſupponen
do,ꝙ in caſu,quo aliquod remediū,ſeu poſſeſſorium
recuperandæ ex aſſerta ſpoliatione,ſeu priuatione ip
ſis nobilibus de Lambertinis competeret, ſeu cōpe-
tere potuiſſet,ipſe comes Cornelius eſt unus ex illis,
quibus competeret,& competere potuiſſe,& pro ma
iori parte,cum ipſe ſolus ſit filius,& hæres Guidoniſ-
antonii filiis alterius Guidoniſantonii antiquioris,
cui primitus conceſſio facta fuit. Alii uerò de Lāber-
tinis agentes ſunt deſcendentes,& hæredes D.Egani
fratris dicti Guidoniſantonii. Et † cōſequenter comi-
24 ti Cornelio pro dimidia, & aliis de Lambertinis pro
alia dimidia dictum poſſeſſorium recuperandæ taltē
quoad exercitium iuriſdictionis,& illius quaſi poſſeſ
ſionis contra occupantes cōpetiiſſet.iuxta ea,quæ ha
bētur per doct.maximè Abb.in c.prudentiam.de of-
fic.deleg.& per Bar.in l.inter tutores.§.fi.ff.de admi-
niſt.tuto. Item pręſupponendo,ꝙ hoc remedium, ut
ſupra dictum fuit,datur,& cōpetit ēt hęredibus Nec-
non pręſupponendo ēt,ꝙ † uitium,quo res ex ſpolio,
25 & eiectione,ac priuatione poſſeſſionis iniuſta fuit af
fecta,purgatur, quando res ad dominum ſua poſſeſ-
ſione ſpoliatum,uel ad eius hæredes reuertitur,ut in
§.aliquando.inſtit.de uſucapio.l.ſequitur.§.quod au-
tem.ff.eod.tit.iuncto §. tunc. & l.ubi lex.§.1.eod.tit.
l.ſi patrem.C.pro empto.& in l. fi. ff ui bono.rap. ubi
caſus. His præſuppoſitis, modo infero non potuiſſe
contra Comitem Cornelium hoc remedio agi,
26 † cum iſtud remedium detur, & cōpetat,ac fueri
uentum ratione ſpolii,& eiectionis à poſſeſsione
ſpoliatis,atq; eiectis ſuccurratur.d.c.reintegrand
ibi per totū, & latè per canoniſtas maximè per D.
to.in d.c.ſæpè.& per legiſtas in d.l.rem, quæ nobi
27 ſim.ſequitur,ꝙ † ex quo res,hoc eſt iuriſdictio,
quaſi poſſeſsio fuit ad ipſum comitē Corneliū reu
ſa ſine uitio,ſed ex iuſta cauſa,& beneficio princ
contra ipſum non pōt amplius, nec potuit inte
hoc remedium,per quod ſpoliatis,& eiectis ſucc
tur,quia ad ipſum reuertendo uitium ſpolii potiu
citur purgatum,quàm durare,qm̄ inducta ad u
fectū non operantur ꝯrium. l cum tale. § falsā
cond.& demon.& c.ſi.de uerb.ſign.Et ideò ceſſa
uilegiū,quod à iure datur ipſis eiectis, & ſpolia
in iuribus præallegatis. Et hanc concluſionē o
iudicio meo probat tex.in c.2.incip.cū dilectus
di cognit.in uerſic. uerum ex parte abbatis &
Inn.Hoſt.& D.Anto.nā ibi Abb.ad excluden
tem à poſſeſſorio recuperandæ opponebat,ꝙ ip
fuerat ſpoliator,& qꝰ res erat ad eum, ut ad dn̄
28 uitio reuerſa. Et † ſi diceret ex oppoſito, ꝙ licet
te comitis Cornelii uitium poſſit dici purgatum
men ſecus eſt pro parte aliorū de Lambertinis
agentiū, & ideo ipſi reſpectu ſuarū partiū hoc r
dio agere poſſunt contra Comitē Corneliū ſu
rem occupantē totā iuriſdictionē, & illius qua
ſeſsionem,quia,ut ſupra dictū fuit,remediū in
tum datur etiam ꝯ ſingularē ſucceſſorē cū titu
bona fide poſſidentem. Reſpōdetur,ꝙ ex quo
in indiuiduis,hoc eſt in iuriſdictione, & mero
rio,quę,& quod non potuerunt pro parte reuer
in totum,& inſolidum reuertantur, argumēto
quę habentur in l.4.§.Cato.ff.de uerb.oblig.
huiuſmodi reuerſionem etiam inſolidum
tiū reale debet dici purgatum, quàm durare
tur tex.in d.c.2.de ordin. cogn. & hoc optimè
tur ex iis,quæ uoluit Pau.de Caſt.in cōſi.81.inci
quæ uertit in 2. lib. Nā ex quo comes Cornelius
unus de illis,qui ratione ſpoliationis, & eiectionis
terat contra occupantes remedio reſtitutorio a
& iuriſdictio, ſeu eius quaſi poſſeſſio fuit ad ipſum
ne uitio reuerſa ex facto principis, licuit illi in
ea iuriſdictione, ac illius quaſi poſſeſſione
eo, ꝙ alii contra ipſum poſſint remedio reſti
29 agere,nā † in indiuiduis, ut in iuriſdictione,
exercitio melior eſt cōditio præoccupantis,
riſdictio ordinaria, qualis eſt iſta, ex quo ha
ab uniuerſitate,iuxta ea,q̄ habentur in rub.ex
ſic.deleg.ubi aliàs ſolitus ſum dicere,q̄ pluribus
redibus cōpetit, dicitur omnibus inſolidū cōp
& melior eſt cōditio præoccupantis,& quis præ
pando non dicitur ſpoliare,nec occupare, ut c
tur ex iis,quæ uoluit Bar.in d.l.inter tutores.in
admin.tut.& habetur in c.paſtoralis.de offi. or
melius in c.prudētiā.ubi Abb. latè poſt alios in
de offi.deleg.Et prædicta cōfirmantur in ſimili
30 † quæ habētur per Bar. Pau. de Caſt. & alios cō
l.duo fratres. ff.de acquirē. hæredita.ubi ſi plures
hæredes habentes domū cōmunem pro indiuiſo
unus illam totam habitet, nō tenetur cæteris pen
nem ſoluere, quia rōne ſuæ partis pro indiuiſo li
ei totam domum poſſidere, & habitare, illaq; u
Areti.ibi dicit, ꝙ ſi unus ex ſociis ſolus totam d
habitat,non tenetur penſionem ſoluere,quia u
habitatio eſt quid indiuiduū, nec pōt pro parte
cari,& ideò tota domo potuit iure proprio uti,
gl. notabil. in l. ſabinus.ff. cōi diuid. Eadem rōne
in caſu noſtro dicendum eſt de iuriſdictione,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de mente Pau. Caſt. in dicto conſi. 81. ¶ Animaduer-
31 tēdum eſt etiam, ꝙ † agentes hoc remedio reſtituto-
rio contra titulo poſſidentem debent etiam deduce-
re, & articulare aduerſarium à ſe clam, uel precario
poſſidere, alioquin ſuccumbere debēt ad tradita per
Bar. Io. de Imol. Pau. de Caſt. & mod. in l. ſi de eo. §. ſi.
ff. de acqu. poſſ. Soc. in d. l. rem, quæ nobis. in 7. q. prin.
& Alex. in cōſi. 118. uol. 2. & in conſi. 89. uol. 5. Sed Co
mes Cornelius reus cōuentus poſſidet cum titulo ha
bito à ſanctiſſimo do. Papa, & eius legato de latere, er
go ſi contra eum non fuit per ipſos agentes deductū,
& articulatum, ꝙ ille ab ipſis clam, uel precario poſſi
deat, ſuccumbere debent. ¶ Prçterea aut uolumus di
cere, ꝙ in caſu noſtro agentes ratione ſpolii interdi-
ctum vnde ui intentauerint, & nō poſſunt aliquo mo
do obtinere, ex quo non probauerunt ſpoliū, & uim
32 expulſiuā, quia † ad obtinendū in hoc remedio requi
ritur, ꝙ ſpolium, & uis ablatiua uera probetur. c. con-
ſultationibus. de offi. deleg. Pau. de Caſt. in conſ. 58. in
cip. in cauſa ex fortii. uol. 2. in 2. col. d. c. cum ad ſedē.
Ant. & alii in d. c. ſæpe. glo. in l. 1. §. interdictū. ff. de ui,
& ui arma. & in c. olim. il 1. in uer. reſtitutionē. de reſti
tu. ſpol. Lap. in d. allegat. 52. Domin. in cōſi. 136. & alij
33 in d. c. conſultationibus. Rurſus † hoc remediū non da
tur, niſi contra eum, qui deiecit, uel mandauit, uel ra-
tum habuit, non autem contra illum, qui titulo ſingu
lari ſucceſſit, ut in d. c. cum ad ſedem. ibiq; glo. & do-
cto. & dicto c. ſæpe. in princ. ergo non poteſt cōtra Co
mitem Corneliū competere, qui non deiecit, nec mā
dauit, nec ratum habuit. Aut uolumus dicere fuiſſe in
tentatū remedium. c. ſæpe. de reſti. ſpol. & ſimiliter ob
34 tinere non poſſunt, quia † illud remediū datur cōtra
tertium poſſeſſorem, qui ſcienter in uitio ſucceſſit, &
cauſam ſaltem mediatè à poſſeſſore uiolento habuit,
contra quē interdicto unde ui agi poterat, & in vtro-
que remedio neceſſario ſpolium, & uis expulſiua, ad
obtinendū probari debet, ſed diuerſimodè, nā inter-
dictum unde ui, quod præſupponit uim ablatiuā, ſeu
expulſiuam, datur contra eum, qui immediatè deie-
cit, uel mandauit, uel ratum habuit, ut ſupra, remediū
uerò d. c. ſæpe. datur contra eum, qui ſcienter in uitio
ſucceſſit, hoc eſt contra eum, ad quem res uitioſa, &
uiolenta ſcienter peruenit, & ideò requiritur in hoc
remedio ſpolium, & uim expulſiuā uerè probari, ut in
d. c. ſæpe. ibiq; doctor. & per Abb. in d. c. cū ad ſedem.
in 9. col. ſed dicti Nobiles de Lambertinis non proba
uerunt eorū parentes fuiſſe uerè ſpoliatos, & ui expul
ſiua eiectos, ergo poſito fuiſſe intentatū remediū d. c.
ſæpæ. ipſi debent ſuccūbere. Aut uolumus dicere per
dictos Nobiles agentes fuiſſe intentatū remediū d. c.
35 reintegranda, † quod eſt magis generale, & pinguius,
quam ſint alia poſſeſſoria recuperandæ, ut per glo. &
doct. in d. c. cū ad ſedē. & in d. c. ſçpe. & in d. c. 2. de or-
di. cogni. & in d. l. rem quç nobis, & tunc ſimiliter cō-
cludendū eſt ex prædictis ipſos nō poſſe obtinere, qa
nō ſumus in caſu, in quo hoc remediū competat, qm̄
36 † ſm ueram, & magis cōem opinionē docto. hoc re-
medium d. c. reintegranda. non datur contra poſſidē
tem cum titulo, & bona fide, qui habuit cām ab aucto
re non uitioſo, & res non erat uitioſa, ut uoluit Bar. in
d. l. rem quç nobis. & ſequūtur ibi Ang. & Io. de Imol.
& Bar. in l. fi. §. ſed cum in ſecunda. C. de furtis. Nicol.
de Mathar. & Bal. in l. 2. C. de furtis. Spec. in tit. de pet.
& poſſeſ. uer. quod ſi peto. Ang. in l. ſiue autē. §. ſi duo-
bus. ff. de publica. & in conſi. 113. inci. dictus libellus.
& in conſi. 156. in prædicta quæſtione Andreas &c. &
Ang. & Io. de Platea in l. ſi coloni. C. de agric. & cenſi.
lib. 11. & hoc ſequi uidetur Alex. in conſ. 118. uolu. 2.
& in conſi. 90. uolu. 5. & quamuis plures doct. de qui-
bus habetur per Soc. in d. l. rem, quæ nobis. in 4. q. in 2.
col. uerſi. aliquando, & quinto, & ultimo, cōtrarium
tenuerint moti illa ratione, quia iunior poſſeſſio præ-
ſumitur clandeſtina. c. licet cauſam. de probat. tamen
ea ratio hoc in caſu non concludit, quoniam non mi
37 litat, neque concludit ↄ̃ titulo poſſidentem, † ex quo
ratione tituli præſumptio clandeſtinitatis tollitur. l.
clam poſſidere. in prin. ff. de acqui. poſſ. & in d. §. duo-
bus. & habetur per Soc. in loco proximè allegato, qui
ſequitur primam opinionē, & reſpondet iis, quæ fa-
ciunt in oppoſitū. Sed Comes Cornelius habuit cau
38 ſam, & iuſtum titulum à Papa, & poſſedit † cū bona fi-
de, ex quo cum auctoritate ſuperioris, hoc eſt ex con
ceſſione ſibi à principe ſcienter facta poſſedit, argu. l.
iuſtè poſſidet. cum ibi nota. ff. de acqui. poſſ. iūctis iis,
quç uolunt Cyn. & Pet. in l. meminerint. C. unde ui. &
ſupra tetigi, item res non fuit uitioſa, quia non proba
tur uitium reale ſpolij, & uiolentiæ expulſiuæ, & Pa-
pa, ſeu Reuerendiſſ. Legatus nō fuit auctor uitioſus,
quia nullum ſpolium fecit, nec uim aliquam intulit,
nec aliud uitium circa rem commiſit, ergo hoc reme
dium contra ipſum Com. Cornelium non competit.
39 ¶ Præterea animaduertendum eſt, ꝙ † remediū iſtud
retinendç poſſeſſionis etiam ſpoliato non datur, quo
tieſcunque poſt ſpoliationē, & eiectionē ſpoliatus, &
priuatus poſſeſſione tacitè, uel expreſsè iuribus ſibi in
re cōpetentibus ipſi poſſeſſori renunciauit, nam licet
in beneficialibus agenti poſſeſſorio recuperandæ nō
obſtet exceptio renūciationis, ſeu ceſſionis poſt ſpo-
liū factæ. c. ſolicitè. de reſt. ſpol. & habet in c. ſup hoc.
de renunc. ea tamen in prophanis obſtat, ut uolūt do.
Anto. Abb. Imol. & alij cōiter in d. c. ſolicitè. & ibi le-
gendo ſoleo dicere, & Alex. in conſi. 93. & Soci. in d.
l. rem, quæ nobis. in fi. 9. q. Sed præfati agentes de Lā-
bertinis poſt prætenſam eiectionē, & priuationē poſ-
ſeſſionis, ac ēt poſtquā Com. Cornelius conceſſionē
dictæ iuriſdictionis à Papa obtinuit, titulo uenditio-
nis, & ceſſionis in ipſum Comitem Corneliū iuriſdi-
ctionē tranſtulerunt, quā in dictis locis habebant, &
in quibus nunc dictā iuriſdictionē habere prætendūt,
itē per uerba prægnantia, & pinguia renunciarūt om-
nibus, & quibuſcunq; iuribus ſuis cum promiſſione
de non agendo, nec mouendo litem, faciendo pactū,
finē, & remiſſionē ſuper omnibus, & quibuſcunq; re-
bus cogitatis, & nō cogitatis in forma ampliſſima, &
cū iuramento, ut ex publicis inſtrumentis apparet, er-
go ſi talis ceſſio, ſeu uenditio, uel renunciatio nō no-
cet quoad petitorium, nocebit ſaltē quoad poſſeſſo-
riū, cui ſic debet dici renunciatū, ex quo contrahētes
uſi fuerunt uerbis multū prçgnātibus, & ampliſſimis,
de quibus in dictis inſtrumentis, & ad hoc ſufficiant
ea, q̄ plenè ad propoſitū ponit Alex. in conſi. 11. p to-
tū. uol. 1. & in conſi. 42. & 125. eod. uol. ¶ Et ſequendo
hanc concluſionē ex prædictis ſatis clarè pōt colligi
reſponſio ad illa, q̄ ſupra in ↄ̃riū fuerunt adducta, nā
ea omnia in ſe uera ſunt, ſed nō inferūt, ꝙ in caſu no-
ſtro ↄ̃ Comitē Cornelium potuerit agi remedio, ſeu
poſſeſſorio reſtituendæ poſſeſſionis per plura ſupra
ad propoſitū conſiderata, quæ aliter nō refero, & ex
quibus reſponſio liquidiſſimè colligi pōt. ¶ Venio
ad ſm principale dubiū, † an ipſis agētibus hoc reme
40 dio reſtitutorio obſtet exceptio præſcriptionis anno-
rū triginta, & quadraginta, & ultra: & omiſſa longa di
ſputatione, quæ ſuper hoc fieri poſſet, & adhærēdo ue
ræ, & cōi opinioni, concludo dictam exceptionē ob-
ſtare, ut uolunt Archid. Domin. de ſancto Gemin. &
alij in dicto c. reintegranda. & clarius hoc tenent
Anto. & Abb. poſt gloſ. in c. ſolicitè. de reſtit. ſpol. ubi
Imol. dicit remedium illud ſaltem ſpatio quadragin-
ta annorum tolli. Sed puto uerius eſſe, illud tolli etiā
ſpatio triginta annorū, quoniā cum remediū illud di
catur

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

catur eſſe condictio ex canone,quæ actio non eſt præ
toria,ſequitur,ꝙ dicitur eſſe perpetuum, hoc eſt an-
nos triginta duraturum,ut per totũ,& maximè in l.ſi-
cut.C.de præſcrip.triginta annorum. & inſti. de per-
pet.& temp.actio.& hoc corroborari poteſt ſecũdum
ea, quæ ponit Soc.in d.l.rem,quæ nobis. in 8. q. & ita
pro nunc reſideo, quicquid ſenſerint gl.Goff.& Ioã.
Andre.in d.c.ſolicite. quoniam dicta ibi per eos ſunt
declaranda,ut ſupra. ¶ Venio ad tertium dubium,u-
trum ipſis agentibus competat ius petendi reſtitutio
nẽ in integrũ aduerſus talem præſcriptionem ex ca-
pite ignorantiæ ex illa clauſula,ſi qua mihi iuſta cau-
41 ſa uidebitur. Et † quòd competat, uidetur prima fa-
cie dicendum,quia doct. communiter uidentur con
cludere, quòd ex capite ignorantiæ per reſtitutionẽ
in integrum ſuccurritur illi, cõtra quem præſcriptio
triginta annorum cucurrit,ut uolunt Bar. & alii om-
nes in l.cum filiusfamilia. §.in hac. ff. de uerb. oblig.
Corn.in conſi.244.uolum.4.& Barto.in l.1. §. ſi quis.
ff.de itin.actuq; priua.cuius opinio cõiter approbat̃,
ut tradit Alexand.in conſi.84.In cauſa uertente. uol.
1.& in conſi.71.eodem uol.& Barto.in l. ab hoſtibus.
§.quod ſi.ff.ex quibus cau.maio.& quamuis prædicti
docto.loqui uideantur de præſcriptione triginta an-
norum,tamẽ idem uidetur ẽt in pręſcriptione anno-
rum quadraginta,& ultra,quia hæ pręſcriptiones æq-
parantur,ut per totũ in rubro,& nigro. C. de præſcri-
ptio. triginta annorum, & hoc in terminis videtur
uoluiſſe Ang.in l. annus. ff. de calumnia. dicens, ꝙ
præſcriptiones longiſſimi tẽporis currunt ignoranti,
ſed datur reſtitutio,& idem eſt de mente Romani ſe-
quentis Bar.in d.l.1.§.ſi quis autẽ.in conſi.123.in ulti.
col.& in conſi.149.& 166.& in terminis Alex. in cõſ.
168.uol.2.qui hanc eſſe cõem opinionem atteſtatur
ẽt in præſcriptione quadraginta annorum, & eſt de
mente Bar. in l.etiam.ff.de minor. & in d. l. ab hoſti-
bus.§.ſed quod. ¶ Quibus non obſtantibus contra-
riam partẽ eſſe ueriorem exiſtimo, ꝙ licet aduerſus
præſcriptionem triginta annorũ detur reſtitutio in
integrum ex capite ignorantiæ, ut tenuerunt Bart.&
alij in locis allegatis,tamen ſecus ſit in præſcriptione
quadraginta annorũ,& longioris tẽporis, & hoc mo
do declarari,& limitari debet id,quod uolunt Bar. &
alii in d.§.in hac.& in d.l.1.§.ſi quis autẽ.& in aliis lo-
cis præallegatis,& hæc opinio, & declaratio probat̃
not.per tex.in l.omnes.iũcta l.ſicut.C.de pręſcriptio-
ne triginta annorum.inducendo illa iura, prout mul
tipliciter ad propoſitũ inducit Dec. in ſuo conſi. 29.
incipien.& pro tenui,ubi hunc articulum diſputat, &
con iulendo determinat non dari reſtitutionem ad-
uerſus præſcriptionem quadraginta annorum ex ca-
pite ignorantiæ per iura pręallegata,& per alia plura,
quæ ipſe ſatis abundè adducit in d.conſ. ad quod bre-
uitatis cauſa me remitto.Et ueluti Dec.ibi atteſtatur,
hanc opinionẽ tenuit ẽt Alex.in conſi.161. uiſo pro-
ceſſu.in penul.col.in 2.uol.& in conſi.151.in fi. eodẽ
uol.& allegat Angelum ita tenere in quibuſdam le-
cturis in d.l.ſicut. C. de præſcriptione triginta anno-
rum. Idem poſt Ioan.de Imol.tenuit Soc.in d.l. cum
filiusfamilias.§.in hac.in fin.uer. motus ex tex. in d. l.
42 omnes,ſic inducendo:nam † huiuſmodi præſcriptio
quadraginta annorum parit pleniſſimam ſecuritatẽ,
& munitionem.Pleniſſima autem munitio,& ſecuri-
tas dicitur eſſe,quando ẽt reſtitutio in integrum po-
ſtulari non poteſt,ut uoluit glo.in l.ait prætor. §.per-
mittitur.ff.de mino.& profectò ille tex.in d.l.omnes.
multum ſtringit,ueluti colligitur ẽt ex aliis uerbis il-
lius,ſecundum quod ponderat Deci.in d.conſi. Præ-
43 terea † ille,qui tempore quadraginta annorum præ-
ſcripſit, nullam moleſtiam, uel inquietudinem pati-

debet,ut probat tex.in l.fi.C.de fundis patr.li.11.
ſi reſtitutio in integrum aduerſus eum dari poſſe
44 le,qui ſic præſcripſiſſet,moleſtiam pati diceret,†
iudicialiter uexaretur,quo caſu moleſtia pati dic
tur,ut in l.1.& ibi Bal.C.de nundinis.& in authen.
fideiuſſo.in prĩc.ergo reſtitutio de iure dari non
teſt:& dicit dominus meus Socinus ita uidiſſe
conſultum per doctiſſimos aduocatos,& allegat
pro hac opinione Ioan.de Imol.& not. per Ang.
l.fin.C.ſi quis teſtam.lib.eſſe.qui dixit ratione ig
tiæ non dari reſtitutionem aduerſus communit
ſed ille,qui tempore quadraginta annorum præ
pſit,habet communitionem.d.l.omnes. in fi. uer.
go &c.& quamuis Socin.in d. §. in hac.pro con
parte conſideret,& faciat unum fundamentũ,
reſpondet,tamen pp hoc ab hac ſecũda opinio
recedit,quæ vr̃,& eſt magis cõis, ſecundum qu
conſuluit do.Ludo.Bolo.ut refert Dec.in d. c
Ratio aũt in oppoſitum faciens ſecundum Soc
§.in hac.eſt,quoniam non maiori ęquitate reſ
maior ex illa clauſula,ſi qua mihi iuſta cauſa ui
ratione ſuæ ignorantiæ,quam minor rõne ætatis
45 uidetur probari ex d.§.in hac.cum glo.At † mi
tione ætatis reſtituitur ẽt aduerſus præſcriptio
giſſimi temporis.l.fi.C.in quibus cau.reſt.in in
go &c. Sed huic rationi facilè iudicio meo re
46 tur,negatur enim aſſumptum,quoniã † maiori
tate,& facilius minor ratione ætatis reſtituitur,
maior ex illa clauſula,ſi qua mihi iuſta cauſa ui
ratione abſentiæ,uel ex capite ignorantiæ,ut co
tur ex uerbis Bart.& aliorum in l.1.& l.quo tpe.
reſtit.mili.ibiq; Cyn.& alii,& Bar.in d. l. ab hoſt
§.ſed quod.ff.ex quibus cau.maio. Hoc ẽt firmat
preſſè ſubtilis doctor do.Franc.de Aret.poſt Barto.&
alios in l.panthonius.in ult.col.ff.de acqui.hæred.ubi
hoc multipliciter probat,& confirmat, & maxime
l.fi.ff.de in integr.reſt.ibiq; Bald.& eſt de mẽte Soc.
in l.q duos.in 10.col.ff.de rebus dubiis. ſi eius uerba
recte conſiderentur. Præterea tex.in d.l.fin.C.in qui
bus cau.reſtit.in integ.non probat, ꝙ minori ratione
minoris ætatis detur reſtitutio aduerſus præſcriptio
nem 40.anno.quin immò poſſet in cõtrariũ induc
47 † ꝙ reſtitutio nõ detur,uoluit enim ꝙ quoad præſcri
ptionẽ triginta,& quadraginta annorũ iura an
ſeruentur illæſa in reſtituendo in integrum mi
contra quem præſcriptio cucurrit, ſed ante d.l.
nori per reſtitutionẽ in integrum ſuccurreb
uerſus præſcriptionem 30.anno.d.l.ſicut.ſed
uerſus præſcriptionem quadraginta annorũ.
nes.inducendo,ut ſupra feci ex mẽte Socini in d.
hac.& prout facit Dec.in d.cõſi.29.ergo ille tex.
l.fin.non probat,quòd minori aduerſus præſcrip
nem quadraginta annorum per reſtitutionem in
tegrum ſuccurratur:& hanc opinionem uoluit gl.
c.auditis.de in integrũ reſtit.ibique Ioan. And.
in clemen.1.eod.tit.& Ioan.de Imol.in c. fin. de p
ſcriptio.& tenendo hanc opinionem,ꝙ aduerſus
ſcriptionem quadraginta annorum non detur re
tutio ex capite ignorantiæ,illis iuribus,& rationib
quæ in contrarium facere uidentur,reſpondeas,
cit Decius in d.conſi.29.ad cuius dicta, ne ſim m
relator,me remitto. ¶ Venio ad quartum dubi
quo quæritur,poſito,ſed non cõceſſo, ꝙ reſtitu
integrum aduerſus dictam præſcriptionẽ trigin
quadraginta annorũ decurſam locũ habere poſſ
capite ignorãtiæ,ſeu ex illa clauſula, ſi qua mihi
cã uidebit̃,infra quod tp̃s reſtitutio peti dẽat,&
48 lud tẽpus currere incipiat:& ꝯcludo,† reſtitution
petendã infra quadriẽniũ,quod tp̃s hodie obſeru
in oĩbus,& quibuſcunq; reſtitutionibus,quæ ma
bus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bus ſiue minoribus dãtur.l.fi.C.de tēpo.reſtitu.in in-
tegr.gloſ. cum ibi not. in clement. 1. per illum textū
de in integr. reſtitut. & eſt text. in c. 1. eod. titu. in 6.
49 † Quādo autem hoc tempus incipiat currere, cōclu
do, ex quo tempus hoc quadrienni eſt ab initio utile,
& ex poſt facto continuum, ut in d.l.fi.cum ibi not.in
caſu noſtro cōpleta p̄ſcriptione incipit currere ſtatī,
quo ille, cōtra quem præſcriptio cucurrit, ſciuit actio
50 nem, & ius ſibi competere, uel competiiſſe: † de illo
enim quadriennio excipitur minor ætas, iuſta abſen-
tia, & omne aliud legitimum impedimentum, & cō-
ſequenter ignorātia facti, quæ dicitur eſſe iuſtum im
pedimentum, ut probatur in d.l.fi. cum ibi not. ibiq;
Bal. & alii, iunctis iis, quę habentur in d. l. cum filius.
§.in hac, & probatur in d.c. 1. de ī integ.reſt. lib.6.ubi
quadriēnium, quod ad petendam reſtitutionē datur,
incipit currere à die læſionis, & ſi læſus negligēter o-
miſerit infra illud tēpus reſtitutionē petere, excludi-
tur à beneficio reſtitutiōis, ut ibi, ergo infertur, illud
tempus non incipere currere, niſi à die, quo ſe læſum
eſſe ſciuit, quoniam ignorans non poteſt dici negli-
gens c.quia diuerſitatem.de conceſ.præben.Rom.in
conſi.165.& Soc.in d. §. in hac, idemque probatur in
clem. 1. de in integ.reſt. & ꝙ hoc tempus quadriennii
ignoranti non currat, tenuit Bald.in l.falſam. C. ſi ex
falſ.inſtrum.& ideò infertur, ꝙ ſi probetur dictum d.
Eganum ſciuiſſe ſe habere ius, uel actionem ſibi com
petere ratione dictæ iuriſdictionis, ſibi dicitur elapsū
dictum quadriennium, & conſequenter ſui hæredes,
& deſcendentes non poſſunt amplius dictam reſtitu
tionem petere, cum quadriennium datum ad eā pe-
tendam lapſum fuerit d.l.fi.C.de tempo. in integ. re-
ſtitut. & per ea, quæ uoluit Bar.in d.l.pāthonius.ff. de
acquir.hæred.& in l. 1.& in l.quo tēpore.C.de reſt.mi
lit. Præterea ſi dictus D.Eganus in minori ætate cōſti
tutus, & ante quam præſcriptio contra eum cōpleta
fuiſſet, ſciuit ius ſibi competere, & actionē habere ra
tione dictæ iuriſdictionis, deinde contra ipſum iam
factum maiorē pręſcriptio completa fuiſſet, nondū
elapſo quadriennio, & ſic lęſio, quę ex præſcriptione
reſultat, emerſerit infra quadrienniū poſt maiorē æ-
tatem, tunc datur reſtitutio hæredibus ſuis, quia etiā
ipſi læſio, ſi extaret, daretur, infra tamen quadrienniū
à die læſiouis. Sed ſi poſt quadrienniū continuū emer
ſiſſet, tunc reſtitutio hæredibus non daretur, quoniā
51 nec ſibi data fuiſſet, & † reſtitutio, quæ non datur de-
functo, non datur etiam hæredibus Bar.in d.l.pātho-
nius.& in l.1.C.de reſt.milit.& hęc ſunt de mēte Bar.
& Bal.in d.l.fi.in fi.uer.poſt gl. C. de temp.in integrū
52 reſt.& † plus uoluit Bar.in l.fi.C.in quibus cau.ī integ.
reſt.non eſt neceſſ.quod ſi præſcriptio triginta anno-
rum, ſeu maior cœperit currere cōtra eum, qui eſt pu
pillus, præſcriptio ipſo iure non nocet, neque tunc re
ſtitutio eſt neceſſaria d.l. fi.& d. l. ſicut. ſi uerò cœpit
currere contra maiorē pupillo, & cū eo finita fuiſſet,
prout contigit in caſu noſtro, tunc talis pręſcriptio ꝯ̃
illum currit, eique nocet abſque ſpe alicuius reſtitu-
tionis: & ratio eſt ſecundum Bar.ibi, quia hęc præſcri
ptio triginta annorum excedit ętatem triginta anno
rum illius, contra quem fuit decurſa, ut clarū eſt, &
colligitur ex iis, quæ ponit Bart. in l.fi.ff.ex quib. cau.
maio.& conſequenter etiam quadriēnium, quod da
tur ad petendam reſtitutionem, ut in d.l.fi.C.de tem
53 po.in integ.reſt. † Si uero huiuſmodi pręſcriptio cœ-
piſſet currere cum maiore, & ſimiliter cum maiore fi
nita eſſet, prout in hoc caſu non potuit niſi cum ma-
iore currere, & finiri, & tunc talis pręſcriptio nocet,
ſed aduerſus illam reſtitutio datur ex cauſa iuſta, ui-
delicet ex illa clauſula, ſi qua mihi iuſta cauſa uidebi
tur puta rōne iuſtæ abſentiæ, uel ex capite iuſtæ igno
rantię facti, ut in d.l.panthonius.& per ſcriben.in l. 1.
& in d.l.quo tēpore C.de reſtit.milit.& per Bart.in d.
l.ab hoſtibus §.quod ſi ff.ex quibus cauſis maio.in 4.
colū.cū iis, quę plenè habētur ī d.l. cū filius. §.in hac,
& ſupra dixi, & probatur in d.l. ſicut ſecūdū Bar.in d.
l.fi.C.in quibus cau.in integr. reſtit.nō eſt neceſ.qui
ſic propriè loquitur, ex cuius uerbis infertur, quòd
qn̄ præſcriptio triginta annorū, ſeu alia maior incœ
pit currere cū maiore pupillo, ſed minore annis 25.
& ꝑfecta fuit cōtra eū maiorē, prout contingit in ca-
ſu noſtro cōtra dominum Eganum, qui ultra annos
ſeptuaginta ſuperuixit, talis præſcriptio cucurrit, &
illi nocuit abſq; ſpe alicuius reſtitutionis adeò, ꝙ e-
tiam ex cauſa iuſta puta ex capite abſentiæ, uel igno-
rātiæ non potuiſſet reſtitutionē in integrū petere, ſo
lū enim ex capite abſentię, uel ignorantiæ reſtitutio
peti poſſet, quādo præſcriptio huiuſmodi cōtra ma-
iorē. 25. annis currere cœpiſſet, ut in d.l.ſicut: Si itaq;
dominus Eganus nō potuiſſet reſtitutionē in integrū
petere, ergo nec hæredes, ſeu deſcendentes ſui ex ꝑ-
ſona ipſius domini Egani illā petere poſſunt, quia re
ſtitutio, quæ nō datur defuncto, nō datur etiā hæredi
Bart.in dicta l.panthonius.& in d.l. 1.C.de reſtitu.mi
lit.ubi Cyn. & alii. Preterea Barto.in d.l.ab hoſtibus
§.quod ſi. in 4. col.uerſ.uenio ad quartū uoluit, † ꝙ
54 ſi præſcriptio triginta annorū, ſeu maior cœperit cur
rere in abſentia, & ſic in caſu à iure priuilegiato, in
quo reſtitutio dari deberet, deinde fuiſſet in pręſen-
tia cōpleta, ille, cōtra quē præſcriptio cucurrit, non
poteſt in integrū aduerſus eam reſtitui, quia ad illud
tēpus, quod in abſentia cucurrit, reſtitui non poteſt,
& ad illud, quod in præſentia cucurrit, nō reſtituitur
quaſi actionē tantę uitæ perdiderit, pro quo uidetur
caſus in l.fin.ff.de minor.& ita procedit opinio Mar-
tini; & ſequaciū, de qua in d.l.ab hoſtibus: in aliis ue-
rò pręſcriptionibus, & uſucapionibus reſtitutioni lo
cus eſſet, ſecundū quod declarat Bart.in d.l. ab hoſti
bus: Arguendo ergo de caſu magis priuilegiato ad
caſum minus priuilegiatū, hoc ē de caſu abſentiæ ad
55 caſum ignorātię, † propter quā maius dubiū eſt, an
reſtitutio detur, ut colligitur ex iis, quæ plenè haben
tur in d.l. cum filius §. in hac, & in d.l.ab hoſtibus §.
56 quod ſi. in 4.col.infertur, † ꝙ ſi contingeret pręſcri-
ptionē triginta annorū inchoare tēpore priuilegia-
to, uidelicet in minori ætate poſt tamē pupillarē ęta
tem, & eā finiri in maiori ætate, & ſic poſt triginta an
nos illius, cōtra quē cucurriſſet, & ſic lapſo quadrien
nio, tūc aduerſus talē præſcriptionē triginta annorū
reſtitutio nō daretur, & ibi per Bart.& faciunt ēt ea,
quæ habētur per Bal.& alios in d.l. quo tēpore C.de
reſtit.milit. Vlterius ſup hoc articulo nō inſiſto, quo
niā cū præfati agentes nō potuerint poſſeſſorio recu
perādæ cōtra Comitem Corneliū agere, & in hoc iu
dicio ipſi nequeāt obtinere iuribus, & rationibus in
primo dubio allegatis, fruſtra quærimus, an ipſis agē
tibus pręſcriptio obſtet, & an aduerſus talē præſcri-
ptionē reſtitutio in integrū detur, & infra quod tē-
pus ea peti debuerit, & qn̄ tēpus iſtud currere incœ-
perit. Quare ex iis, quæ in dictio primo dubio, in quo
tota cōſiſtit difficultas, ac ēt in aliis ſucceſſiuè dicta
fuerūt, cōcludo præfatū Comitem Corneliū fore a
petitione dictorū agentium abſoluendū. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Remedium reſtitutorium interdicti unde ui competit etiam ad re-ſtitutionem rerum exportatarum, etiam ſi alienæ eſſent.*
Et quid ad obtinendum in eo probari debeat nu. 3.
2 *Pœnæ inuadentis rem aliquam clandeſtinè, & uiolenter.*
4 *Iuramentū in litē reſpectu bonorum raptorū in loco tēpore ſpolij ut deferatur, quid requiritur, & nu. 27.*
5 *Pœna ſpecialiter impoſita in aliquo caſu contrauentionis derogat*
pœnæ